

แนวปฏิบัติในการพิจารณาความผิดของนักศึกษาในคดีอาชญากรรม

คณะพยาบาลศาสตร์อัครราชกุมารี ราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์

พ.ศ. ๒๕๖๔

วิชาชีพการพยาบาล เป็นวิชาชีพที่ต้องปฏิบัติโดยตรงต่อชีวิตมนุษย์ กระบวนการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ จึงต้องอาศัยความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดี ซึ่งเกิดจากการศึกษาทั้งภาคทฤษฎี และการฝึกปฏิบัติ ทำให้เกิดทักษะทางวิชาชีพ การฝึกปฏิบัติการพยาบาลแต่ละรายวิชา นักศึกษาจะต้องปฏิบัติการพยาบาลตามกระบวนการเรียนการสอนของรายวิชาที่กำหนดให้ ซึ่งเป็นไปตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพ และเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔ และมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔ และมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร

เนื่องจากการศึกษาภาคปฏิบัติ นักศึกษาจำเป็นต้องมีการฝึกปฏิบัติกับผู้รับบริการในแหล่งฝึกปฏิบัติ ดังนั้น นักศึกษาจึงต้องปฏิบัติงานด้วยความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะที่ถูกต้อง รวมทั้งมีความละเอียดรอบคอบในด้านการปฏิบัติพยาบาล เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับการพยาบาลที่ดี มีประสิทธิภาพ และเกิดความปลอดภัย เพราะหากเกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติการพยาบาล อาจก่อให้เกิดอันตรายที่มีผลกระทบต่อชีวิตของผู้รับบริการได้ อย่างไรก็ตาม ในการปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษายังมีปัจจัยหลายประการที่ทำให้เกิดความผิดพลาดได้ แม้ว่าจะมีอาจารย์ผู้สอนภาคปฏิบัติคอยควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด ดังนั้นเพื่อให้นักศึกษาตระหนักรถึงความรับผิดชอบที่พึงมีต่อการปฏิบัติการพยาบาลด้วยความระมัดระวัง คณะพยาบาลศาสตร์อัครราชกุมารี ราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ โดยมติของคณะกรรมการประจำคณะฯ ครั้งที่ ๘/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔ จึงเห็นควรให้มีการกำหนดเกณฑ์การพิจารณาความผิดของนักศึกษาในคดีอาชญากรรม

หมวดที่ ๑ บททั่วไป

ข้อ ๑ ประกาศนี้ เรียกว่า หลักเกณฑ์การพิจารณาความผิดของนักศึกษาในคดีอาชญากรรม พ.ศ. ๒๕๖๔

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้คณบดีเป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้ โดยมีอำนาจตัดความและวินิจฉัยปัญหาในการปฏิบัติตามประกาศนี้ การตีความและวินิจฉัยปัญหาของคณบดีตามวรรคหนึ่งให้ถือเป็นที่สุด

หมวดที่ ๒ ความผิด

ข้อ ๔ การให้ยาหรือสารที่ออกฤทธิ์ต่อร่างกายแก่ผู้รับบริการ การกระทำเกี่ยวกับการให้ยาหรือสารที่ออกฤทธิ์ที่จะถือว่าเป็นความผิด มีดังนี้

๔.๑ ให้ยาหรือสารที่ออกฤทธิ์ผิดไปจากแผนการรักษาของแพทย์

๔.๑.๑ ผิดชนิด

๔.๑.๒ ผิดวิธีทาง

๔.๓ ผิดกำหนดเวลา

๔.๔ ผิดขนาด

๔.๕ ผิดตัวผู้รับบริการ

๔.๖ ลีมให้ยาหรือสารที่ออกฤทธิ์ตามแผนการรักษา

ข้อ ๕ การปฏิบัติการพยาบาลแก่ผู้รับบริการ การปฏิบัติการพยาบาลที่ถือว่าเป็นความผิด อันอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้รับบริการ มีดังนี้

๕.๑ ปฏิบัติการพยาบาลผิดเทคนิค/ผิดหลักการ

๕.๒ ปฏิบัติการพยาบาลแก่ผู้รับบริการผิดคน

๕.๓ ปฏิบัติการพยาบาลผิดจากแผนการรักษา

๕.๔ ไม่ปฏิบัติการพยาบาลตามแผนการรักษา

ข้อ ๖ ความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ การปฏิบัติที่ถือว่าเป็นความผิด มีดังนี้

๖.๑ ความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ อันอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้ป่วย ได้แก่

๖.๑.๑ รับคำสั่งการรักษาผิด

๖.๑.๒ ละเลยผู้รับบริการ เช่น ไม่สังเกตอาการเปลี่ยนแปลงของผู้รับบริการ

๖.๒ ความบกพร่องในจรรยาวิชาชีพ

๖.๒.๑ ประพฤติตามไม่เหมาะสม เป็นเหตุเสื่อมเสียอย่างร้ายแรงต่อวิชาชีพ

๖.๒.๒ เปิดเผยความลับของผู้รับบริการ อันอาจก่อให้เกิดความเสียหาย ต่อผู้รับบริการ เว้นแต่ด้วยความยินยอมของผู้รับบริการ หรือกระทำตามกฎหมาย

๖.๒.๓ บันทึกภาพถ่าย

๖.๒.๔ ให้ข้อมูลอันเป็นเท็จ

หมวดที่ ๓

เหตุแห่งการกระทำผิด

ข้อ ๗ การกระทำใด ๆ ที่นักศึกษากระทำลงไป โดยต้องการให้เกิดผลร้ายต่อผู้รับบริการ ไม่ว่า ผู้รับบริการ จะได้รับผลกระทบนั้นหรือไม่ก็ตาม ให้ถือว่าการกระทำนั้นเป็นการกระทำโดยเจตนา

ข้อ ๘ การกระทำใด ๆ ที่นักศึกษากระทำลงไป โดยขาดความรอบคอบหรือไม่ระมัดระวังตาม สมควรทั้ง ๆ ที่ทราบข้อเท็จจริงอยู่ว่า การกระทำนั้นต้องใช้ความละเอียดรอบคอบ มีฉะนั้นผู้รับบริการอาจ ต้องได้รับอันตราย ให้ถือว่าการกระทำนั้นเป็นการกระทำความผิดโดยประมาท เลินเล่อ ขาดความตั้งใจ ขาด ความเอาใจใส่ และขาดความสนใจ

ข้อ ๙ การกระทำใด ๆ ที่นักศึกษากระทำลงไป โดยไม่มีความรู้ในเรื่องนั้นหรือมีความรู้ไม่ เพียงพอให้ถือว่า การกระทำนั้นเป็นการกระทำความผิดโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์

ข้อ ๑๐ การกระทำใด ๆ ที่นักศึกษากระทำลงไป โดยไม่ทราบหรือไม่อาจทราบถึงข้อเท็จจริงว่า เป็นความผิด เช่น ให้เลือดผิดหมู่ เพราะความบกพร่องของทางห้องเลือดที่เบียนบนลากหมู่เลือดผิด ให้ถือ ว่าการกระทำนั้นเป็นการกระทำความผิดที่เกิดจากเหตุสุดวิสัย

หมวดที่ ๔

ผลของการกระทำผิด

ข้อ ๑๑ อาการเปลี่ยนแปลงของผู้รับบริการที่จะถือว่าเป็นผลจากการกระทำความผิดของนักศึกษาให้ถือตามการวินิจฉัยของแพทย์ และให้เรียงลำดับความรุนแรงของอาการผิดปกติไว้ดังต่อไปนี้

๑๑.๑ ไม่มีอาการเปลี่ยนแปลงที่ผิดปกติ

๑๑.๒ มีอาการเปลี่ยนแปลงแต่ไม่สาหัส

๑๑.๓ มีอาการสาหัส

๑๑.๔ พิการ

๑๑.๕ ถึงแก่กรรม

ข้อ ๑๒ ความบกพร่องในจรรยาวิชาชีพที่ถือว่าเป็นผลจากการกระทำผิดของนักศึกษา ได้แก่

๑๒.๑ เกิดความเสื่อมเสียอย่างร้ายแรงต่อวิชาชีพ

๑๒.๒ เกิดความเสียหายต่อผู้รับบริการ

หมวดที่ ๕

บทกำหนดโทษ

ข้อ ๑๓ โทษสำหรับนักศึกษาที่กระทำการผิดตามประกาศนี้มี ๖ สถาน คือ

๑๓.๑ ตักเตือน หรือ ตักเตือนและเบียนรายงานการค้นคว้าทางวิชาการ

๑๓.๒ ทำทัณฑ์บุน

๑๓.๓ ปฏิบัติการพยาบาลเพิ่ม

๑๓.๔ เรียนช้ำรายวิชา

๑๓.๕ พักการศึกษาไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษาปกติ

๑๓.๖ พนักงานการเป็นนักศึกษา

หมวดที่ ๖

การลดและเพิ่มโทษ

ส่วนที่ ๑ การลดโทษ

ข้อ ๑๔ เหตุลุดโภชน์นักศึกษาผู้กระทำการผิดโดยไม่เจตนา อาจได้รับการพิจารณาลดโทษ ในกรณีต่อไปนี้

๑๔.๑ กระทำการผิดครั้งนี้เป็นครั้งแรก

๑๔.๒ รับรายงานความผิดที่เกิดขึ้นแก่อาจารย์ประจำหอผู้ป่วยหรือหัวหน้าเวร

๑๔.๓ มีความประพฤติดี มีความตั้งใจและสนใจในการปฏิบัติงานมาโดยตลอด

๑๔.๔ รู้สึกผิด และพยายามบรรเทาผลร้ายแห่งความผิดนั้น

ข้อ ๑๕ เมื่อปรากฏว่านักศึกษาที่กระทำการผิดมีเหตุลุดโภช (ตามข้อ ๑๔) ถ้าคณะกรรมการพิจารณาความผิดของนักศึกษาเห็นสมควรจะลดโทษ อาจลดโทษลงไม่เกินกึ่งหนึ่งของโภชที่นักศึกษาผู้นั้นจะได้รับ

ข้อ ๑๖ การลดโทษให้กึ่งหนึ่ง ได้แก่

๑๖.๑ ทำทัณฑ์บุน ลดเป็นว่ากล่าวตักเตือน และ/หรือเบียนรายงานการค้นคว้าทางวิชาการ

๑๖.๒ ปฏิบัติงานเพิ่ม ให้ลดจำนวนวันลงกึ่งหนึ่งของจำนวนวันทั้งหมดที่ต้องปฏิบัติงานเพิ่ม

- ๑๖.๓ พักรการศึกษา ๒ ภาคการศึกษาปกติ ลดเป็นปฎิบัติงานเพิ่มตามหลักสูตร ๓๐ วัน
 ๑๖.๔ พัสนสภาพการเป็นนักศึกษา ลดเป็นพักรการศึกษา ๒ ภาคการศึกษาปกติ

ส่วนที่ ๒ การเพิ่มเวลา

ข้อ ๑๗ เหตุเพิ่มเวลา ได้แก่ นักศึกษาผู้กระทำผิด

๑๗.๑ ไม่รายงานความผิดที่เกิดขึ้น จนอาจารย์ประจำห้องผู้ป่วยหรือหัวหน้าเรื่องทราบเอง หรือได้รับรายงานจากบุคคลอื่น

๑๗.๒ ไม่ส่งรายงานการค้นคว้าทางวิชาการภายในเวลาที่กำหนด

๑๗.๓ กระทำการความผิดซ้ำในเรื่องเดียวกัน

ข้อ ๑๘ เมื่อปรากฏว่านักศึกษาที่กระทำการผิดมีเหตุเพิ่มเวลา (ตามข้อ ๑๗) ให้คณะกรรมการพิจารณาความผิดของนักศึกษา และเพิ่มเวลาขึ้นตามส่วน แต่ไม่เกินเท่าตัว

ข้อ ๑๙ การเพิ่มเวลาไม่ให้มีการเพิ่มเวลาถึงพัสนสภาพการเป็นนักศึกษา หรือพักรการศึกษา ๒ ภาคการศึกษาปกติ

ข้อ ๒๐ การเพิ่มเวลาเท่าตัว ได้แก่

๒๐.๑ ว่ากล่าวตักเตือน และ/หรือเบี้ยนรายงานการค้นคว้าทางวิชาการเพิ่มเป็นทำทันทีบัน

๒๐.๒ ทำทันทีบัน เพิ่มเป็นปฎิบัติงาน ตามหลักสูตร ไม่เกิน ๕ วัน

๒๐.๓ ปฏิบัติงานเพิ่ม ให้เพิ่มจำนวนวันอีกเท่าตัวของจำนวนวันทั้งหมดที่จะต้องปฏิบัติงานเพิ่ม

หมวดที่ ๗

การปฏิบัติเมื่อนักศึกษากระทำการผิด

ข้อ ๒๑ เมื่อมีนักศึกษาลืมให้ยา ลืมปฏิบัติการพยาบาล โดยผู้รับบริการมีอาการเปลี่ยนแปลงที่ผิดปกติ หรือให้ยาผิด ปฏิบัติการพยาบาลผิดไปจากแผนการรักษา บกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้รับบริการ กรณีดังกล่าวจะให้ปฏิบัติตามลำดับดังนี้

๒๑.๑ นักศึกษาต้องรับรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อหัวหน้าทีม หัวหน้าเรื่อง และอาจารย์ผู้สอนภาคปฏิบัติ

๒๑.๒ อาจารย์ประจำห้องผู้ป่วยตรวจสอบอาการเปลี่ยนแปลงของผู้รับบริการ และให้การช่วยเหลือตามสถานการณ์ทันที และสอบถามรายละเอียดจากผู้เกี่ยวข้องเพื่อค้นหาสาเหตุ และป้องกันมิให้เกิดขึ้นอีก รวมทั้งมอบหมายให้นักศึกษาเบียนบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามลำดับ และเบียนรายงานการค้นคว้าทางวิชาการ

๒๑.๓ นักศึกษารีบเบียนบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยละเอียด ตลอดจนวิเคราะห์ว่า ความผิดนั้นเกิดขึ้นจากสาเหตุใด และจะป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นอีกอย่างไร และเสนอต่ออาจารย์ผู้สอนภาคปฏิบัติ ภายใน ๒๔ ชั่วโมง หลังจากเกิดเหตุการณ์

๒๑.๔ นักศึกษาเบียนรายงานการค้นคว้าทางวิชาการและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงตนเอง ซึ่งเกี่ยวข้องกับการกระทำการผิดนั้นโดยละเอียด เช่น เทคนิคหรือวิธีปฏิบัติที่ถูกต้อง สรรพคุณผลข้างเคียง ข้อบ่งชี้ ข้อห้ามของยาที่นักศึกษาให้ผิด และเสนอรายงานการค้นคว้าทางวิชาการต่ออาจารย์ผู้สอนภาคปฏิบัติ ภายใน ๓ วัน หลังจากเกิดเหตุการณ์

๑๑.๕ เมื่ออาจารย์ผู้สอนภาคปฏิบัติ ได้รับบันทึกเหตุการณ์จากนักศึกษาให้รีบนำเสนอด้วยวิชาความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนภาคปฏิบัติต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ข้อ ๒๒ หัวหน้าภาควิชา นำบันทึกเหตุการณ์ของนักศึกษา และอาจารย์ผู้สอนภาคปฏิบัติ เสนอต่อรองคณบดีฝ่ายการศึกษาและคณบดีทั้งที่ เพื่อพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณบดีฯ ตามที่ได้ระบุไว้

หมวดที่ ๔

การพิจารณาความผิด

ข้อ ๒๓ ให้รองคณบดีฝ่ายการศึกษานำบันทึกเหตุการณ์ของนักศึกษา และอาจารย์ผู้สอนภาคปฏิบัติ เสนอที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณบดีฯ เพื่อพิจารณา

ข้อ ๒๔ ให้คณบดีฯ พิจารณابันทึกเหตุการณ์ของนักศึกษา และวิเคราะห์ว่า ความผิดที่เกิดขึ้นนั้นเป็นความผิดประเภทใด เหตุการณ์กระทำผิดคืออะไร ผลของการกระทำที่เกิดขึ้นกับผู้ป่วยนั้นรุนแรงเพียงใด และพิจารณาถึงโทษที่นักศึกษาควรจะได้รับ

หมวดที่ ๕

อำนาจการลงโทษ และข้อพึงปฏิบัติในการลงโทษ

ข้อ ๒๕ การลงโทษตามข้อ ๑๓.๑, ๑๓.๒, ๑๓.๓ และ ๑๓.๔ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณบดี สำหรับข้อ ๑๓.๕ ต้องได้รับอนุมัติจากเลขานุการราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ ส่วนข้อ ๑๓.๖ นายกสภาราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์เป็นผู้อนุมัติ

ข้อ ๒๖ การลงโทษนักศึกษาทุกกรณี ให้หัวหน้าภาควิชาที่เกี่ยวข้องความผิดของนักศึกษาและคีกษาภาคปฏิบัติจัดทำบันทึกเหตุการณ์ และรวบรวมเอกสารรวมทั้งมติคณบดีมติคณะกรรมการประจำคณบดีฯ ส่งให้ งานบริการการศึกษาเพื่อเก็บไว้ในทะเบียนประวัติ และคณบดีมติอนุมายให้รองคณบดีฝ่ายการศึกษาเป็นผู้แจ้งให้นักศึกษาและผู้ปกครองทราบเป็นลายลักษณ์อักษรด้วยทุกครั้ง

มติของคณะกรรมการประจำคณบดีฯ ครั้งที่ ๕/๙๕๖๐๘

เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๐